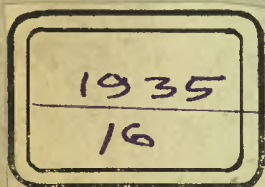

WƏZIRƏ NADİR

R Ə V A Z Ե N E

Pjesə, bona tatrone kyrmança zə car pərda

Nəşra həkymətə
Sensija kətebe kyrmança
RƏWAN 1935

1935

89157-2

WƏZIRE NADİR.

Təmürə Xəlil Mürədov
2 - oy Pəreulok Fəçka
dom 7, kv. 8
ÉRÉVAN - 376078 - USSR
Tel. 35.10.20 (mal) - 52.97.41 (kar)

R Ə V A Z İ N E

Pjesə, bona tatrone kyrmança zə car pərda.

432-72

Nəşra həkymətə — seksija kətəbe kyrmança.

R Ə W A N

1935

Redaktortı kығып: Ғ а с ы м е Ғ ә л і л , М . Ғ ы н д і , Ғ . Ғ е н Ғ о .
Redaktore texniki G. Z e n j a n
тәмбз кыг W. N а д ы р

№ғр № 3297 tiraz 1000 тәмбә № 366 wәk. gl. №S—19

Нәшрхана һукүмәте

XƏBƏR A PEŞYŇ

Myn z̄b bona listyka t̄atrone kyrmança əv p̄jesa n̄y-
visi. P̄jesa hatijə h̄yldane z̄b əmre qajde z̄bn rəvand̄-
na m̄yləte kyrmança. V̄b spart̄yna seksija k̄st̄ebe kyr-
mança nav sar p̄ərdada hatijə çik̄r̄yn; p̄eukti dajina
qiza, rəvand̄yna - z̄yna, k̄yšt̄yn, stand̄yna xuna, qələn,
ḡyrt̄yn u je majin. Həlbət̄ky əv p̄jesa be kemasi ninə,
wəxte x̄yənd̄yne, hər həvaləki x̄yənd̄kar u zanə, we
dər̄həq ve p̄jeseda f̄ykra x̄yə əjankə u kemasiya bezə.
Le m̄yn d̄ykar̄by əmre qajde rəva z̄bne d̄yha r̄ynd u
zedə nišan b̄yda ky hər t̄yšt̄ v̄ək̄yri b̄yanija b̄ər əəva;
le həma l̄y p̄eşija m̄yn epeçə cət̄ynaji d̄ysək̄ynin, wəki
m̄yn z̄b d̄əst wan n̄ykar̄by f̄ykra x̄yə t̄əmam b̄yn̄vi-
sija: Alike t̄ynəbuna kadre kyrmançajə t̄atronada listi
(artist) alje d̄yne, nav gynde kyrmançada cət̄yn d̄əst
anina k̄əlməle texnika çure male u haçəte d̄əste listia
ky pe b̄yliz̄yn.

W. NAD̄BYR

ЖЕКУ ВЕ ВЪЛИЗЪН

1. Дәвреш: 40 sali, Гүндije wәръми,
2. Дилбәр: 35 " зъна Дәвреш,
3. Өфәнди: 14 " кyре Дәвреш.
4. Фәти: 28 " кәсibi- invalid (тoрал).
5. Азниф: 20 " хушка Фәти.
6. Искәндәр аоҗа: 45 " куlake дәнгъри, аоҗе гунд.
7. Сyлеман 25 " кәсib, кyрае Надър,
8. Надър: 23 " кәсibe етими мәзын буҗи,
9. Шех: 50 " шexe гyнд дәнгъри,
10. Рөстәм: " Ғыргәван, қатъбе узәка кomsomola,
11. Militсә: " Militse нәһije.
12. Сәвреш: " хушка Надър.

Зъна Фәти и гөвәндвані дьқарып зь ван мәрҗа зй
бъзып.

Ç U R E M A L E

Mala Fətijə, sətəri hıldajı, çələkə top dani, Fəti ı sər runısti, tase qatx ı sər tətə pe parije nin dy-xuə. Aznifa xuşka wi pale xuə spartijə ster, səknije. Dilbərə zına dəwreş zi, çələk top kırıje, \danije, əwzi runısti təşija xuə dıresə.

P Ə R D A Ó W L Ե N .

DILBƏR:—Fəti, ty wərə Aznife bədə Əfəndi, Əfəndi zi nə kyreki xıravə; dərheq zarytija wida qə dışyrmış nəbə.

FƏTI:—Məte, kyre tə həla zarə, 13-14 salı, de Aznife 20 sale xuə isal təmam kırıje, dıtr-sım bə gədə nəsekənə, paşe dıztıpnaji bıkəvə ortal mə u wə, dıscə məktəbezi, dıvəky qəzi gı-ra mə nəkə.

DILBƏR:—Eh, əz zanım ty səva qələn xuə ı ba dıki, qələnzi, hətta dəve tə dıgərə əme bırdın.

FƏTI:—Gi wə həjə, hun cı bırdın.

DILBƏR:—Cıma cıme tınnə, də Əfəndi dıscə bər bərxed mə male; də bırao həlbə tə-ra qələnə tə həjə, ky əm bırdın.

FƏTI:—Hərçə həji zi wə da mən, le hune qize bə sə xyəji kən?

DILBƏR:—Əwe zi əm dızaçn...

FƏTI:—(dəkənə) qələne mə gəlləkə, əze gəlləki bəstirəm. (bə tija dəzmyrə) 50 pəzi, gək, həspəke, 5 xələta, səva kəsəke. kəmbərək u paltokı zi səva mən, hun dəkərən bədən?

DILBƏR:—(dəkənə) qələn werre hərə çanəm, ty ker, əm pənir, əm səve ben? ty we bezə.

FƏTI:— Əre, hərke dəkərən, kərəmkən, qize wərə vi nani zədəkə. (Dilbər dəcə, Fətizi radıvə kere u həsin tina, wəki tuzkə pe sərruje xyə kyrkə, kere həsan dəkə, təxtə datinə, nəjnəkə dəspere, ruje xyə şyldəkə, dəst pe dəkə, wəki ruje xyə kyrkə, dəri vədıvə. Iskəndər aqa, Dəwreş u Dilbər dəkəvən hyndyr, Fəti radıvə sər peja).

FƏTI:— kəcə wandəra bədə həv, kylava dajna, (bərə xy wandadəkə) kərəmkən. (Aznif geziye hıldədə nav male bərəv dəkə, kylava datinə).

ISKƏNDƏR AQA:—(dəkənə) səlamy əlekym, hun mevana xyəji dəkən?

FƏTI:— Əlekymə səlam, mevane nola wə sər sərən, -sər cəvan, mal peşkeşi wəje, (Dilbər dəcə ruje Aznife u ru dənən. Iskəndər aqa kisəke tətune dərđxə, həmu ze dərəcən).

ISKƏNDƏR AQA:—Fəti, lawo, qə navezi gəlli mevana hun bь сь hatьnə, hune bь сь hərn?

FƏTI:—Bərə əwyl mala wəjə, izna mьn tynnə; le ja dyda qajde mə kyrmançajə, nə? pьsti nan xarьne dьpьrsьn, şane çьbləta maqula ysanə.

DƏWREŞ:—Rastə -rastə, əfərm (dьkərn).

ISKƏNDƏR AQA:—Nan həminky we həvə, ty xyəşbi, le lazьmə əm xəbər dьn: Əm səva xuşkьnga tə hatьnə, wəki bьdi kyre dəwreşi əfəndi.

FƏTI:—Qiz qurbana wəbə, le gərəkə əm zanьbьn сьka fьkra gədəzi zəwaçə həjə, jani na? şane çьbləta maqula zi əwə, nə?

DƏWREŞ:—Də gədə pari zarə, əw сьjə, xyəştьna wi сьbə, xy əm səva xyəştьna wi na xazьn, we məzьn bьvə, xyə bьxazə. həla ky Dilbərə tənəjə, səva bər dəsta bьxəbьtə.

ISKƏNDƏR AQA:—(dьkənə) wəki əm ja kyr-qiza bьnherьn, dьvəky qə əv şuxyl nəe seri, şuxyle xyə bьnherьn çanьm.

DILBƏR:—Rastə -rastə, ja hərdyabə, hər dyzi naхazьn, əfəndizi bьhistьbu, dьgьrja, nədьcu bər bərxa, dьgot:—Əze hərmə xyəndьnə, nə zəwьçьm, hun ja xyə bьkьn!..

FƏTI:—(gazi d̄kə) kəcə vətəni binə, xyə əm Iskəndər aqa vala fənda nazvyrinyn, cənd qiz bukazi binə, bəra govənd bygryn, Iskəndər aqa hatijə, nə? (bərə xyə alje Iskəndər aqada d̄kə) də şane çbləta maqulazi əwə, nə?

HƏMU:—Wəj əfərym, rastə-rastə... (pəsne Fəti d̄d̄yn.)

(Zyna Fəti d̄sə 4 xort 2 qiza tinə dəste həv d̄ygryn, qajde sepeke d̄s̄yn, qylama gəw-
ra m̄yn d̄vez̄yn. Aznifzi xyə d̄d̄ə qynçe male bər xyəda d̄ygr̄i).

ISKƏNDƏR AQA:—Əwe b̄ gyhez̄yn, kə-
cəri lex̄yn.

HƏMU:—Rastə-rastə, b̄lyz̄yn, b̄lyz̄yn. (Əw disa dəst pe d̄k̄yn qajde „kəcəri“ kylama Do-
lave u paşe kylama Dəlil xane d̄vez̄yn u d̄ly-
z̄yn).

ISKƏNDƏR AQA:—Dilbər tyzi rabə, b̄ly-
zə (dilbər rad̄və, Iskəndər aqa xyəzi rad̄və
d̄kəvə dəste Dilbərə. Govəndvani qajdə d̄gy-
her̄yn qajde „Tənzərə“ led̄x̄yn, wəxta sər go-
vəndi d̄vezə, h̄nəki hedi d̄sə, paşe n̄şkeva
gavd̄kə, Iskəndər aqa u Dilbər d̄kəv̄yn u h̄
ərde d̄rez d̄v̄yn, govənd d̄sək̄nə.

HƏMU:—Hedi-hedi, nə eşijaji-nə eşijaji?
(d̄p̄r̄s̄yn).

ISK. AQA:—Xyæde ruje wə rəşkə əre wə-
lle. (Kəpçe xyə dadəwaşinə u Dilbərera dıvezə)
kəpçe xyə dawaşinə. (İskəndər aqa te rudəne,
çəmaət zə bər radəvə).

HƏMU:—Kərəmkə, kərəm kə, əw çahylın,
(nəvina datinın, mərvə govənde rudənen).

DƏWREŞ:—(Dəknə) Çahylın çənətə get-
mək kylli xətdər. (Çənətə bə çahylara xətajə).

ISKƏNDƏR AQA:—Pərsa Farəsayə də,
„Həmşinə alıman alım şəhwət, həmşinə çahylan
çahyl şəhwət, həmşinə fəşqan fəşq şəhwət: janı,
həvale alıma vi, tye bə alımbı, həvale çahyla
vi, tye bəvi çahyl, həvale bizavi, tye bəvi biz“.

HƏMU:—Rastə - rastə, ysənə, xyde ruje
wan rəşkə.

DƏWREŞ:—Fəti çan! də mə bə rekə. İ-
skəndər aqazi təl bu.

FƏTI:—Dəwreş çan! də şənə çəblətə mə-
qula əwə, wəki əz wə vərəkm, le vərəkərn
bə wəjə.

ISKƏN. AQA:—Fəti çan! qələn bəxazə.

FƏTI:—Wəkile mən zi tyji, də şənə çəb-
lətə maqula zi əwə, wəki aqə noll tə səknı
bın, hədde gəde noll mə cijə.

DƏWREŞ:—Fəti çan! bezə - bezə, xəzə-
sər-parija aqə cəka cə bəxazi?

FƏTI: — Qələne qıza kyre Iskəndər aqə bь-
дн, də şane çьbləta maqula zi əwə.

HƏMU: — (Дькəпн) əw qıza aqə bu, le
ty?

FƏTI: — Də bəra 10 pəz zi kem bьn idi
şane çьbləta maqula zi əwə.

HƏMU: — Bezə, ська сь дьxazi!

FƏTI: — Гь bezьm, şane çьbləta maqula əw-
bu mьn got, bəra 20 pəzzi kembьn, le gaje
aqtatije gərəke rьnd bə.

ISK. AQA: — Fəti çan! xenzь gaje mьn ty
qələne xуə jəko -jəko bezə, gaje aqtatije həmin-
ky ədətə əw, jani pak, jani pis əwe rre hərə.

FƏTI: — Də şane çьb... (Iskəndər aqə gьl-
je wl nivçi dььrə dьvezə u pe tьlje xуə dьz-
mьrə) jəko -jəko bezə: 50 pəz ga, həsp u je
majin.

FƏTI: — Də aqə got: 50 pəz, gак, həspək,
5 xəlat səva kəське, dy xəlat səva mьn, də şa-
ne çьbləta maqulazi əwə idi.

HƏMU: — Fəti çan! gələkə, gələkə.

DƏWREŞ: — Gələkə, əz нькагьm qıza Fə-
tikə бькьm həvala nəvija Iskəndər aqə u qələ-
ne we бьдьm.

FƏTI: — Dəwreş, əw nə şane çьbləte maqu-
lajəky ty dьvezi, Fətikə nəvə taje təzi?

DƏWREŞ:—Həlbət navi, (həndək dəminə qarkə həvbəgrən) „Peşə pydər mykə kysər. Bave təziyssabu“ nıkarım qizə xylar a, qələne aqa.

HƏMU:—Bəsə, bəsə, Iskəndər aqa sьma səkьni? pəvxə, Fəti zь xəbərə tə dərnəe, (Dəwreş dəxzə ravə, çьmaət nahələ).

ISKƏNDƏR AQA:—Fəti! Fəti! gyhdarikə, əze bьbьgьm, gərəke hun hərdyzi zь xəbərə mьn dərnəen.

DƏWREŞ:—(Dəste xуə hьldьbьgьə dəvezə) Aqa, bəra bьsəkьnə, paşə, bəra Fəti nədə.

DILBƏR:—Aqa ty ja xуə bьkə, gyh nədə Dəwreş.

ISKƏNDƏR AQA:—(Dəste xуə bьbьnd dьkə) gyhdarikьn, əz bezьm: 30 pəz, gak, həspək, 2 xəlat səva Fəti, 4 xəlat səva buke, Əlfatьhə. (Həmu dəste xуə bьbьnd dьkьn u bər xуəda dьkьnə pьstə-pьst).

HƏMU:—Bьmbarekьvə - bьmbarekьvə.

DƏWREŞ:—Dilbər dəravə! dəstmalə bьdə səre buka xуə, Fəti çan! əze isal buka xуə bьvьm. (Dilbər radьvə te ruje Aznife u dəstmalə dьdə seri, Aznif dьgri u xуə zь bər dьdə aliki, le bь zore dьdə seri).

FƏTI:—Kəcə nan binьn!

(Fəti radьbə dьcə, mьsinəki u ləgənke tinə, zь fezeda bəre datinə bər Iskəndər aqɑ, əw hь-nəki dəste xуə ʃyl dьkə, paʃe pe dəstmalɑ xуə bь qьrez dəste xуə təmbz dьkə. Pəj wi yssa gьʃk dəste xуə dьʃon, Fəti fəraqa hьldьdə u dьcə tərəke tinə radьxə. Bəre nan datinсə, pə-ʃe dьcə xarьne tinə, əwana sər coka rudьnen. Zarekə cukə kьnc pərti te dьkəvə hyndyr, Iskəndər aqɑ le dьnherə, Fəti bər pe dьcə).

FƏTI:—Nəvxero, tə heça xar (zar dьcə, Fəti disa te, cənd dəqiqɑ ʃunda zary disa te, Fəti disa bər dьde. Həta qyta kьrna nan yssa zary te, Fəti bər dьde).

ISKƏNDƏR AQJA:—Fəti, kərəmkə rune (Fəti alije zare dьnherə).

FƏTI:—Hun kərəmkьn nale xуə byxyn.

ISKƏNDƏR AQJA:—Kərəmkьn „bьsmьlla-hy rəhmany rəhim» (dəst pe dьkьn, duxyn Fəti tасə av destda sər pəja səkьnijə. Pəj qyta kьrna nan).

ISKƏNDƏR AQJA:—Əlhəmdylla ʃykyr (Həmu dəste xуə hьldьbьrьn „Fathe» dьxunьn, radьbьn, xatre xуə dьxazьn u dьcьn, Dilbər u Dəwreʃ ten ruje Aznife əwzi dьcьn).

PƏRDƏ

ÇURE MALE

Mala Dəwreşə, xüə runəşti, sarğa kyre xüə da-
jə sər coka xüə dьdьru; Dilbər peş bəri wi runəştijə
şale kyre xüə dьdьru, Rostəme xarziə wan gazete dьxu-
nə. Kьnçə şuşti təzə sər şrita nav male raхьstьnə.

PƏRDA DUDA.

DƏWREŞ:—Wəllə, mьn duləkə ysa tera-
kьr, bəsl wi jə həta paize, nəfxere, nəfxeri mьn
xer ze nədi, qət sarğx lьngada dəjax nakə. an-
gori həqe ky mьne bьda xəlqe, sarğa dьqə-
tinə.

DILBƏR:—Də tə xerə, zь dərguşi, sь ze
dьxazi, əmьn əwə, əwzi sьve həta evare 150
bərxi lь həv dьzьvьrinə.

DƏWREŞ.—Zьnьk-zьnьk, mьn sь gotijə,
bəra həma zь qare dost-dьzьmьna qirətbə, lь
xüə, kьnçə çane xüə, sarğa lьnge xüə mьqat-
bə. Ysa bə həma zьn pe bьsəkьnə, axьrije xəlq
bь mə nəkənə, bəki əm zi aqubətbьn. Qize
wəlləh sьve həta nьha zь mal dər nəkətmə,
əze ravьm hərmə oda Iskəndər aqa, sьka sь
həjə, sь tьnnə. (Sarğa davezə sər coka Dilbə-
re) han, hьldə. (dьcə).

ROSTƏM: -Ньм... ньм.. ty zi zani, dynja-
zi zanə, ky xəlqə bь tə bь kənə.. mьləte tarije-
da, əw pari zar, ь bər bərxa həla qə hazь ba-
je dynjaje tynnə, səwa ujmişi qıza 19-20 salı
kьgnə, wəki mola wi həla ь sər kapa, ьkьle
dəftəra, tinьn zьnəke, zyrjətəke zi peva gьre
dьdn, peşda cuje, paşda majə də, əw mьləte
mere kьrmənç.

DILBƏR:—Rostəm, əz kor nəbumə, le səv
nəbarija wə qə zь wə nasə.

ROSTƏM:—Xalozьne çan! xerəke zь kьre-
xуə u buka xуə bьvini, mьn сь gotijə.

DILBƏR:—Porkьre сьma nae van dəra na-
də həv, (gəzi dьkə) Aznif! Aznif! (Aznif te mal)
qize gezike nava male xə; ava tə tynən, əz we
cum hər mə dora təndure, (Rostəm u Dilbər
dьsn).

AZNIF:—(Dora xуə dьnhərə) Edi kəs tynnə
of!.. Xуəde ty rekə rast peşija mьn xi. Əz ..
bəng-bənga mьnə. Də wərə zь xуəndьne dur kə-
və, hivja wi gədəji bьsəknə. Həma xəbər da-
nəkə Nadьr zь mьnra male dyne hezajə, xude
ty mujəsər bьkə. Əva saləkə saləwəxt nьzanьm
bənde сьmə, wəlləh irojə-iro, (dьgьri, səwrəş
te hyndyr).

СӨВРӨШ:—Pi!. Әw сь ғьријә, нә тya ь сәр ооура хуәји, һәма зь бьrange тьн razі хьравә. Nadьr zi takl тәne бәләngazijeda мәзьн бујә, ty һьznaki зь vi ағьри хьласби?

AZNIF:—Dә bezә-, gotьna wi cijә?

СӨВРӨШ:—(Gystile дьдә Aznife, нәјпкә зь бәр рьшта we дәрдьхә ky бьдә Nadьr) Nan, gotьna wi әвә. Ньпәке мә ь vьra бьvипьн, һәрсь ғьli-gotьne majin әze ь сәр ave bezьm, qәt нәтьрсә, wәllәh irojә-iro.

AZNIF:—Na-na.

СӨВРӨШ:—Garana evare ky te, (бь кyxу-ka Dәwreş дәрдькәвьн, дьсьн).

DӘWREŞ:—(Дькyxә te һyндьr) yһy-yһy.. сәр kyra kyda сunә? Dilbәre!.. qize!.. (gazi дькә) (Dilbәр te һyндьr). Pari nan җa бьдә тьн (Dilbәр дьсә вәдьгәрә nan datine бәр). Қа бу-ка тә?

DILBӘR:—Gavadьн, әw u Сәврәша хуҗка Nadьr cubun сәрave, heza hatьн, тьн җандьнә peşija Garane.

DӘWREŞ:—Сәврәша хуҗка Nadьr! һьм.. һьм, ty zani, gyne тә, kyr ь stuje тәбә, һәw дьzanә Nadьr u Сәврәша бәре нә ky һәтә evare ь бәр дәста av pe дьдан аңине, җyxyl дьдан кьгьне, дә ty zani..

DILBƏR:—Də çinarın, məri zəf peda bə-
kəvə əwzi nə həqe xyədejə.

DƏWREŞ:—Çinar, .. Əw dəgərəni tərba
mən bə kolən, fərza ty xəbəra mən naki, wəlləh
zə dəste mən be, əze xuna nadərke fərkm.

Le həla ty dəhell Cəvrəşa qav be vandra, əz
cəwa bəkm, kyg həla pari zarə, diwan zi nə
diwana bərə jə. Tə qə nane wi şandijə?

DILBƏR:—Əre, mən da gəde həvale wi
şand.

ROSTƏM:—(Zuka dəkəvə hyndyr) cəve wə
ronyk buk cu! (Dilbər coke xyə dəkytə, Dəw-
reş şvdarəkə qalım dəgərə dəste xyə dəkə hə-
war u dərvə nəve cənd mərija hiltinə, Rostəm
dəkə, nakə dəcə həta zə hyndyrdərdəkəvə dy-
çara lə ərde dəkəvə radvə, dəcə, zə pərde dər
dənge 2 gyla te).

DILBƏR:—Rostəm le .. ty.. (dəgəri).

ROSTƏM:—Əz?. (nav male dəgərə) əz zi
hərym, səva mlyəte tərlijeda, le yzəka Fərqe,
xəvata komsomoltije? həz dəkən bəra koka həv
binən. (bərə xyə aliye zəna Dəwreşda dəkə) tə
cəma hışt mere tə hərə, nə kəcək bə dyle xyə
cijə? (dəcə).

DILBƏR:—(Dəgəri) mala bave Dəwreş bə-
şəwytə sər aqyle Dəwreşda, cəma Dəwreş nəzan-

bu, hærde cыл peşə, həzar fel ragoji həv kət-
nə, təştək bьn wanda həjə. Mьn por kyre cь
zanbu, əw jəkə peşija wanə, I.. xyədeo ty qə-
bul nəki həji...

(Dəri vədьbə cədə mərьv cьnjaze Dəwreş tinь-
nə mal, Dilbər dьgьri rьje xyə vədьcьrə, sər
cьnjazda xar dьvə dьpьvezə).

DILBƏR.—Lawke mьn mərume sjare həs-
pe bozə,

Hərgav sər sərə wi dəw—dozə...

ƏFƏNDI:—(Dьkəvə hyndyr həvane zь pьş-
ta xyə vədьkə davezə ərde) əre.. ax! ь mьn
bavo!... hati kuştьn... mьri...

ROSTƏM:—(te hyndyr) ax!. ax.. ax!.

DILBƏR:—(Dьkəvə sər coka dəste xyə dь-
rezi Rostəm dьkə) Rostəme xarza həjfa xa.. le
tə ь tə.. ma...

P Ə R D Ə

432-72

ÇURE MALE

Mala Iskəndər aqja, Ode kylavə raxısti, Iskəndər aqja bə xyə feza çmaəte lə sər doşyke runısti, qəlunə destda dıxşınə, bınçara ode sole wanə dani. bə həvra hedi - bedi xəbər dıdın. Jəki tase av dıst-da, orta hərdy kylavada səkni, bəre xyə aliye Iskəndər aqjada kəriyə, dəste xyə dəjə sər singe xyə.

PƏRDA SİSJA

ISK. AQA:—(Pəncərə dınherə, dəste xyə davezə ruje xyə dıvezə) Lawkno! hıva taze dərketijə, se şəvijə, „Əlahy məsəlli əla məhməd“ (3 çara).

HƏMU:—(Dəste xyə davəzənə ruje xyə) „Əllahy məsəlli əla məhməd, əllahy məsəlli əla məhməd“.

ŞEX:—Xyəde ty mə lə sər dın—jola mə bkyzi, ty dəve cuke mə lə bər ruspl, aqja u aqaləre mə bdi gredane.

Bəra xyəde we roze ryhe mə bıstınə, kınge ky əm be səri bın,..

HƏMU:—Amin-amin.

ISK AQA:—Xyde ty mə zı mlyəte mə nədi şərme, wəlləh nıha hun nızanyn əze sı bezym; hun zanyn ky ve maleda tənə əzym u

kylfəta mьnə, zare mьn tynəbun, səva zara mьn qıza Nəbi rəvand, səve əw mer hatə kuştьn, le əve ky çahıle naka dьnherьm tav - tave kyle əz gьrtьmə.

AVGƏRTI:— Ape Iskəndər, kərəmkə ave hьldə (Iskəndər aqa ave vədyxə, əw disa dьcə bьntara ode dьsəkьnə).

HƏMUt:— Xyəde nəkə, xyəde nəkə,

ISKƏN. AQA:— Də çahььn, xyde ty ty lə-ke ь qədəra mə nəxi, nav çınared məda, kyl-fəte çınara de u əw ləde mənə, əm ь wana dьnherьn səwaky əwlad.

NADƏR:— (Bəre xyə dьdə alje təmaşəkьra) ty dьve qəji gьşkə zь dola winə, səwa wəza dьkə, qıza zь dьkətija dьstinə dьdə kyre wan, xyəji ky xyə dьzanə, hətə sьətəke qənçi u xьr-avije be kьvşe.

SYLEMAN:— (Dьzikava) əz kyrape təmə roza oqylme dьran lazььm, mьn Aznifa tə çiki yssada vəşartljə, qə kəs nəvinə.

Mьn səvrəşa xyşkə tə dajə bər, dəri sərdá da-dajə.

Le mə pak kьrljə, xyə avitjə mala Iskəndəraqa, əwe mə xələzkə.

FƏTI:— (Bəre xyə dьdə Iskəndər aqa) həlbət, həlbət, şane çьbləte maqulara yssazi lazьmə.

NADƏR:— (Bər xyəda) Eh, Əw kəlb qə nьkərə tьştəki zi bьkə, gərəke mə yssa nəkьra, mer nə kuşta.

SYLEMAN: — (Dьzikava tьmaša kьrara)
əwe xuna wi kucki kuštizi zь cьmaəte bəravkə
bьdə, (Bəre xуə dьdə Nadьr) Nьzanьm cьnjaze
wi kucki Dəwrešə cь kyгədərə, bьrnə mal?

NADьR:—Əz hazь tьštəki tьnəmə, mьn
haze ңinə, wəxta ben . . ax Aznif! . (bər xуда dь-
gьri).

SYLEMAN:—Lap zьni u mal xьravo! le
meranijate kizan rozera lazьmə, bər xуə nəkə-
və, kyrape tə nə mьrijə.

NADьR:—(Zь dərva dəng te), hatьn-hatьn,
(xуə davəzə sər peša Iskəndər aqа nav cьma-
əte). Iskəndər aqal dəste mьn ətəkatəvə, sərə mьn
peša cьmaətebə, mьn dy xun kьr! zьn rəvand,
mer kušt, mьn xəlaz kьn . .

HƏMU:—Zьn rəvand! . mer kušt! . .

ISKƏND, AQA:—Oçax kore, Oçax kori
malxьrav, dəste qəbila cəwa kьrə həv.

ŞEX:—Iskəndər aqа, bəra çane mьlət zь
təra xуəšbə, mьlətzi saxija tə dьxzə, kəfa xуə
rozmiš nəkə, mьlət nahelə hygməta tə bьkəvə,
mərije ky xуə avitijə malatə be kuštьn, janzi be
gьrtьn. Hərək dyse kyləka binə bər dərə mala
tə, xy talane wan nacə; tyzije bavezi dəve wi
kucki, xuna wi bьdi, səje bər dərə mala tənə,
we cь qəlatə bьkьn.

FƏTI:—Şuxyləkə nə cejə, çinartijeda gə-
rəkə təşte yssa nəbuja; də kızan xerə, xyədə
we bəke.

SYLEMAN:—Fəti çan! Axır şane çəbləte
maqulara yssa zi lazımə (dəkənə).

ISK. AQA:—Ravın! ravın! Həla he diwan
pe nə həsajə, şuxyla cekın, bəlki gylje wan
dərbənə zьvrandyne...

Male xyə bьdьn, nəhelьn... qə tьştəki vi kuc-
ki həjə, əm xərc kьnr

HƏMU:—Rastə, pəzəkə mьh 100 manate
mьn, xune bьdьn.

SYLEMAN:—Zukьn, hər hən cь dьkьn,
naka Rostəm təşkilate gьnd həmu pe hьsandьn..

CƏVRƏŞ:—(Bь hers dьkəvə hyndyr, dь-
gьri). Hatьn, hatьn, mьlitə hatьn. (Mьlitə u Ros-
təm dьkəvьnə hyndyr, əwana xyə şaş dьkьn təv
həv dьvьn).

MЬLITSE MƏZьN:—Nadьr jeky kəcьkrə-
vandijə, Syleman, je ky Dəwreş kьştijə, Fətijə
invalid, jeky əməkdare Iskəndər aqa, xyşka xy
çara dyda fьrotijə, Iskəndər aqa, je ky qiz bь
dəste wi danəzarəki upaşə zi bь dəsti wi qiz hə-
tijə rəvandьne u mer hatijə kьştьn, mer kyza
mala xyəda xyəji dьkə, gьrtinə.

CƏVRƏŞ:—(Xyə davezə sər bьre xyə dь-
gьri) Ax. • İь mьn bьrao!.. mьn səbəbe.. mьn

por kyre . . l̄nge m̄ni ŝk̄asti buja, r̄x buka
D̄wreŝ n̄k̄ətama, le iro əw roze peŝija kebuja?

NAD̄R:—N̄gri! . . .

C̄ƏVR̄Əŝ:—B̄rao! m̄n t̄əra n̄got: Z̄bna
x̄əlqej̄ə, d̄əste x̄uə ze b̄k̄ŝin̄ə.

SYLEMAN:—Roza iro-we peŝija kebuja? q̄ə
n̄ə b̄rae t̄ə, x̄uə k̄əc̄yk hiviija wi ḡədi kynd̄ki
n̄ədȳma. Əwi k̄əlbi zi b̄ male d̄ȳne b̄r̄ȳbu,
k̄əc̄yke z̄b t̄yrsa wi n̄k̄ar̄ybu b̄h̄iŝta.

ROST̄ƏM:—H̄əval, p̄ərda z̄yman̄e x̄uə z̄a-
n̄ȳb̄ə! b̄ m̄arif̄ət x̄əb̄ərd̄ə!

Ty qyrbana nave komunistije bi! Iro dyroj̄ə x̄a-
le m̄n hatij̄ə kyŝt̄n, disa p̄yrs̄ək̄ə x̄ȳrav z̄bd̄əve
m̄n d̄ərn̄k̄ətij̄ə. Z̄b bona we d̄ərej̄ə, w̄əki l̄
v̄ȳra p̄yrs te d̄anīqe d̄ərh̄əq kyrmançada, q̄anuna
z̄əw̄aç̄e, ḡəlo z̄b w̄əra x̄ȳrav l̄ h̄əv hatij̄ə? w̄ə
z̄ȳn r̄əvand, mer kyŝt. 3-4 sala ŝunda zi hune z̄b
mala suçlija d̄ərk̄əv̄n, f̄əm f̄ər̄əsate w̄ə we be
gyhast̄ȳne, h̄ȳnge hune zan̄ȳb̄n ki n̄ə d̄ȳzm̄n?
ḡər̄əke kib̄en̄ə kyŝt̄n (t̄ȳlja x̄uə alīje ŝex u Is-
k̄ənd̄ər aq̄ada d̄ȳk̄ə) h̄ȳnge h̄un d̄ȳkar̄ȳn b̄ b̄-
rati l̄ ruje h̄əv b̄nher̄ȳn, d̄ə b̄ x̄at̄ȳre w̄ə, (d̄ȳ-
c̄ə, ç̄ar̄ək̄ədȳn b̄əre x̄uə d̄ȳgyheze disa d̄ȳbez̄ə)
ḡər̄əke z̄b iro ŝunda, x̄una bad̄ə n̄əḡȳz̄ə, z̄əw̄aç̄
h̄əmb̄əre h̄əv, b̄ gȳliki - soz̄əki h̄ərd̄alij̄ava, h̄ȳn-
ge əw kemasi əw ŝyxyle n̄əc̄e we ben̄ə h̄ȳd̄ane.
(d̄ȳc̄ə).

NADЫR:—Fыrқaci?.. mә хale wi кyштijә,
kommunisti . . . gыliki mәzьnә, кin tьnnә...

Reқәvьn! әm hәrьn. Hәsavәki qә әz naemә
gьrtьn (хuшkera) Сәvrәш, mьqatije зь dila хуә
bьkә, Aznifә хәribә, hәta әz tem. (Сәvrәш te
ruje бьґәe хуә, dьgьri).

GҮNDIK:—(Зь dәрva Iskәndәр aқa, ape
Iskәndәр! mer hәtijә кyштьn, зьn rәvandьnә, gazi
tә dьkьn wәrә orte, wә hәv qьrkьn, zu wәrәl...

SYLEMAN:—Wәllә gyrzi lь dumane dь-
gәrija, le ba nahelә.

(Iskәndәр lь сәve Syleman dьnherә).

MЫLITSӘ:—Dә, бьdnә peшja mьn! (wana
dьvә Сәvrәш dьgьri).

P O R D O

Ç U R E M A L E

Hyndyr qəmra kələda, Sylemam, Fəti u Nadır runəsti, solə sər coke wan dıdırun. Iskəfəder aqja paltə xə bəvəkərije danije, sərə xə dəje sər vələ-zijəzi razaje.

P Ə R D A C A R A

NADİR:—(Dıstıre) Ravın əmre ke bılə fırlıje, ki be mal u bırcıje...

ISKƏNDƏR:—(Sərə xə bılənd dıke) Nadır, əw sə kəfə? əz dıtmıym, ax.. (dışa sərə xə datınə).

NADİR:—Həlbət əz hazıym həja mıy-
ne zə we sıləfəra, jakı nəpaki bərə xə dıdə
dışana şewre. İro əz dıvınım hazırbına xə,
ku şərkm, te bira wə, wəxtə əm təzə hatıne
dırtıne, gılıje Rostəm he bira mındaje, wəki
dıgot; - hərn zə wəra xərav lə həv nəhat, rış-
ti 3-4 sala hıne bıvınım gıhastına xə u hıne
zanıbbın sıka gərəke ki beə kıştın u kınə
dıztım, je ku van şuxıla peşda tının. Rastızıl
yssanə, əz kılş dıkm, wəki hışe mın təzə
hatıje sərə mın, təzə dost - dıztında naş dı-

кѣм, дѣ гуһастѣн зѣ ѿвѣ, хензѣ һесабунѣ җаңе
мѣ ку рѣј дѣркѣтѣнерѣ ѿм дкарѣн парѣ панѣ
рѣһѣт бақѣ һостатѣја хуѣ и хуѣндѣна хуѣ бѣхун,
Ида кылѣве јѣк - рутѣ нақѣвѣ сѣтује мѣ и сарѣ-
ха бѣдѣул нақѣвѣ лѣнге мѣ, ѿв дѣрамѣт һѣлбѣт
ку дѣwana җеуве дѣдѣ мѣ; Le гѣва зѣне куҗ-
тѣна мер (тѣја хуѣ алѣје Искѣндѣр ақѣда дѣкѣ)
ѿв реҗѣја мѣ дѣхѣн. (Искѣндѣр ақѣа нолѣ мѣрѣје
лѣ бѣр мѣрѣне дѣст рѣје хуѣ ле ба дѣкѣ).

ФѢТИ:—Пи! . пи! . . Искѣндѣр ақѣа дѣмѣрѣ
(дѣхѣзѣ бѣгри, ѿв Сѣлеман радѣвѣн дѣсѣнѣ сѣр.
Фѣтѣ бѣре вѣ дѣзѣвѣрѣнѣ алѣје қылѣе сѣв дѣве
вѣ дѣкѣ һѣв, җунда вѣдѣкѣҗѣ дѣсте ху сѣка
хуѣ дѣхѣ).

НАДѢР:—(Радѣвѣ сѣр реја) гѣзи кѣн, бѣ-
ра бен бѣвѣн.

СҮЛЕМАН:—(Дѣсѣ бѣр дерѣ, дерѣ дѣкѣтѣ,
јѣк те бѣр дерѣ) Искѣндѣр Умер, иди те вѣзмѣтѣ.

ФѢТИ:—(Дѣрѣвѣ бѣр дерѣ) да, да Умри, . .
Умра, Искѣндѣр, Искѣндѣр ақѣа Умрѣл. .

НАДѢР:—Вѣсѣ! бѣкѣ Умру, Умру, ве
бен, (дѣрѣ вѣ дѣбѣ милѣтсѣ сѣрдѣрѣке тѣнѣ, Искѣн-
дѣр ақѣа һѣлдѣдѣн, ѿв и Фѣтѣ дѣвѣн, иди дерѣ
сѣр Сѣлеман и Надѣрда қылѣтѣнакѣн).

СҮЛЕМАН:—ѿв зѣ су, сѣка һѣла кѣда
дѣвѣн, (радѣвѣ, бѣр рѣңҗѣре дѣнһѣрѣ, дисѣ бѣре

хуә Надьрда дькә, дьвезә) әв у Fәти дьвьн, Fәтф
қьса хуә хура дьқшинә, һьм гадьвә, һьм дь-
кәвә, аһа . . . nane мәзи hat!

СӘВРӘŞ:—(Сәврәş у Fәти tenә һындьр,
Сәврәş пеşije, те рује Надьр) әз қырбана ви сә-
римә, бәра һәма ты хуәşби, сәве мәји забә.

NADЬR:—Dә bezә, qә kefe Aznife сьңә?
evara дьсә хуәндьне, сьма бь тәра нәһатijә?

СӘВРӘŞ:—Dәrsa хуә һазьр дькьр, сьһә-
тәке şunda we be, Bьrawo! ты zi noli Rostәм
buji, һа . . . gәlo Aznif тә бьвинә, we сәва
бькә?

SYLEMAN:—Hәla бәсә Сәврәş, дәрһәқкь-
re Dәwreşi Әфәндидә bezә, qә мәзьн бујә?

Xortәki pak ze дәркәтjә?

СӘВРӘŞ:—Rostәme харзи wan әв zi хуә-
ра isal бьрьбу Leningrade хуәндьне, һавине һа-
тьбу гьнде мә, хәвата kolхозеда дьхәбьтi, дь-
got, - Rastә Nadьр зьна мьн бьр, баве мьн
кушт, le сәбәбе һәр dyazi Iskәндәр аqа бу, һә-
min ку we бьбуја, әз сьbum ку әв зьнзи мьнва
дьре dabun. Naka һәта inistitute қьтә нәкьм
nazәwи сьм.

—SYLEMANE кьрарі мьн һәв дьзанә Әфән-
дijе бәрејә; хуәндьнәке дькә, qә прәфесор сь
тәванә, дьве, - de u баве мьнзи Rostәmә. Nа-

dır çan! əze hərym, Aznif ky hat, fəraqa bəde
bəra biçə, (te ruje Nadır, dıçə).

NADİR:--Diwana şewre bave kətijajə,
xandın- xandın, həvai Lenin gotijə: hinbə, hinbə,

SYLEMAN:—Də əmzi pəji gəlije dərdsare
xuəji məzın dıçın. (Fətira) Fəti, ty qə xəbər
nadi, jani şane çəbləta maqulara ysazi lazımə-
(dıkəpən).

FƏTI:—Də hərə, rəzilo, əz nə həvale tə-
mə, (dınalə).ax. .

Dərde mın nə bəsi mınə? bəlki eşa mın çane
tə kəvə.

NADİR:—Lawıkno, ravın əm pari nan
bıxun, dərse xuə əz bərbəkın, hərnə kurse (ra-
dıvın nan datının sər rudının dıxun, cənd də-
qıqa şunda, Nadır kətəba əmre Lenin dıgrə
dəste xuə dıxunə). Lenin zarbu... (Aznif te
hyndyr) sər ronaja mın (dəftər dıkəvə ərde).

AZNIF:--(Dıgıri, xuə davezə pəsira Na-
dır) Nadır!

NADİR:—(Sərda xarəvəte) Dine gərəkə ty
şabi, le ty dıgıri, bərxe həla Nadıre xuə b-
neherə! . .

AZNIF:—(Zə həmeza Nadır dərdıkəvə,
dorə xuə dınherə) Le ka Fətije bıra u Syleman?
(dıvinə). Gəli bıra, dıle xuə nəkın, şıkır zıve

gavera ičarzi mьn hun sax - sьlamət dityn. So-
ze rastije hətа хəwnа şəvazi, mьn zanьbuky hun
pak dərbaz dьkьn.

FƏTI:—Ty qə səwa dərbaz dьki dae?

AZNIF:—Fətije bьra, bəra həma sьhəta tə
хуəşbə, əz pak dərbaz dьkьm, nav kolektivəda
dьxəbьtьm, evare dьsьmə kurse, Nadьr хуə çab
şandьbu.

SYLEMAN:—Pakə - pakə dae çan! çəfae
mə badə nəcu, Fəti ty kərəmnaki, əm ləzəki
həşьnə dərva rьhətьn. (Fəti u Syleman dьsьn).

NADЬR:—(disa Aznif хуə davezə peşira
Nadьr) də xəbərdə bərxə çan!

AZNIF:—Nadьr! hətа ty zь kəle dərқəvi
əze қoma sьsja kytakьm.

NADЬR:—Əz gələki zь Aznifa хуə razi-
mə, wəki tə gьlje mьn anı seri: kəti nav kol-
xoze u dьci хуəndьne.

AZNIF:—Nadьr! qə həma sьhətəke, dəql-
qəke, qəwьtьljə, wəki ty poşman buji dərhəqa ani-
na mьnda, rast bezə?

NADЬR:—Dine! həzkьrьna ky qəlpі te
tynəbə, həzkьrьna хalьs, pərda səve tьrse həjə?
həzdьki bəra 15 həve noli Iskəndər aqа kəlada
bьmгana.

Təne əw gylı bıbuja; mərazi xerbu, wanrazi
pak bu. Əw gylı ninbuja, Əfəndi nədəbu məri.
Əva car sal . . noli xəwna şəva əz Iskəndər aqa
oda wi, u çymaəta dora wi, gylje dəwlətija
zyrbətija ləşər kəsiba, şəxe koməkdare wi ky zə-
bona kara çeva xuyə, qə zə kələke ranədəbu, bə
qələna, ruyşəta, xuna mərə əbura xuyə dəkəryn te-
bər səve mən.

Majə salək əmdərkəvən, nane zanbuna xuyə bə-
rəhəti byxyn. Əziza mən, naheləm tyzi bələn-
gazije bəbini. (Zə dəvə zəngyl le dəkəvə, Fə-
ti u Syleman tənə hyndyr).

FƏTI:—Dae, zəngyl danə, gərəke həri.

SYLEMAN:—Na, nə, həla wəryn əm go-
vəndəke bəgryn, zuda əm nəlistənə, ja
məzi hənək majə, edi zəmə xəbər nədən, (go-
vənde dəgryn, Fəti bəzore tənən, Fəti dəkylə
həmzi dylzə).

FƏTI:—Bəsə, gərək Aznif hərrə . .

AZNIF:—Əre, əre, bərae mənli dəlal, əze
həgym; majə salək ky hund dər kəvən, xuyəşbə di-
wana şəwre! əz gylıştəmə dy mərəza: jək həz-
kəryn u azabuna zəne, ja dyda xuyəndən, zanbu
na dyne. Xuyəşbə fərqa kommunistal!- (dəste xuyə
kyləbərə dərezi təmaşacıja dəkə).

P Ə R D Ə

